

ΕΜΠΟΡΙΑ – ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

10ο εξάμηνο

Διδάσκουσα: **Μαρία Π. Καλογερά**, Οικονομολόγος, MBA, Διδάκτωρ Διοίκησης Επιχειρήσεων

Σκοπός του μαθήματος

Η ανάδειξη των αρχών της **εμπορίας** και του **μάρκετινγκ** τροφίμων και πως αυτές εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις.

Επιπλέον, παρουσιάζονται οι **σύγχρονες τάσεις** που διέπουν το μάρκετινγκ στις αγορές των τροφίμων καθώς και τα **εργαλεία προώθησης** τους.

Τέλος, σκοπεύει στην κατανόηση της **φύσης** του marketing, τη **διαδικασία διαχείρισης** του marketing, καθώς και την εξοικείωση με τα **συστήματα πληροφοριών αγοράς** και την **έρευνα αγοράς**.

Μετά το πέρας του μαθήματος, θα είμαστε σε θέση:

- Να κατανοούμε τις **θεωρίες**, τις **στρατηγικές μάρκετινγκ** και τις **δεξιότητες επικοινωνίας** που είναι απαραίτητες σε μια ολοκληρωμένη αγορά.
- Να αναλύουμε το περιβάλλον μάρκετινγκ των **επιχειρήσεων τροφίμων** με **κατάλληλα εργαλεία του marketing** που ενισχύουν την έρευνα και την ανάλυση της αγοράς των τροφίμων.
- Να γνωρίζουμε τα συστήματα **διανομής προϊόντων** στους καταναλωτές λαμβάνοντας υπόψιν τις βασικές αρχές **προσφοράς και ζήτησης**.
- Να αντιλαμβανόμαστε ότι η παραγωγική διαδικασία **δεν ολοκληρώνεται με τη συγκομιδή αλλά με την πώληση των προϊόντων**.
- Να αναγνωρίζουμε τη σημασία του **εμπορικού σήματος**, της **συσκευασίας** και να προβλέπουμε τις **καταναλωτικές συμπεριφορές**.

Μετά το πέρας του μαθήματος, θα είμαστε σε θέση:

- Να εφαρμόζουμε τη **SWOT Analysis** κατάλληλα ώστε να ενισχύεται η **ανταγωνιστικότητα** των επιχειρήσεων.
- Να αναλύουμε τις **μελλοντικές προκλήσεις και προοπτικές** της βιομηχανίας των τροφίμων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- Να κατανοούμε τη σημασία του **κύκλου ζωής των προϊόντων**.
- Να κατανοούμε τις **ανάγκες της αγοράς σε είδη διατροφής** (διατροφή, ασφάλεια, κοινωνικές ανάγκες κλπ).
- Να αναγνωρίζουμε τους **οικονομικούς, πολιτικούς, κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες** που επηρεάζουν την αγορά των τροφίμων κάτι που θεωρείται ιδιαίτερος χρήσιμο μετά από τις κρίσεις που βιώσαμε την τελευταία δεκαετία (χρηματοπιστωτική κρίση, υγειονομική, διατροφική, ενεργειακή, κλιματική).

Τίτλοι μαθησιακών ενοτήτων

---

1. Η φύση του Marketing.
2. Διαδικασία διαχείρισης του Marketing.
  - 2.1 Συστήματα πληροφοριών αγοράς και έρευνα αγοράς.
3. Το Περιβάλλον του Marketing.
  - 3.1 Marketing στη βιομηχανία Τροφίμων.
4. Κατανόηση προϊόντος (product mix).
  - 4.1 Παραδείγματα στρατηγικών product mix.
5. Τιμολόγηση.
  - 5.1 Διανομή και Τοποθεσία.
6. Κατανόηση διαφήμισης (promotional mix).
  - 6.1 Αγοραστική συμπεριφορά.
  - 6.2 Πωλήσεις και κίνητρα.

Τίτλοι μαθησιακών ενοτήτων

---

7. Καταμερισμός, στόχοι και θέσεις.
  - 7.1 Λιανική πώληση και διανομή.
8. Στρατηγική του Marketing.
  - 8.1 Μέθοδοι και σχεδιασμός του Marketing.
9. Εστίαση επί της στρατηγικής του Marketing.
  - 9.1 Κύκλος ζωής του Προϊόντος και νέα προϊόντα.
10. Εμπορικό σήμα και συσκευασία.
  - 10.1 Παρουσίαση παραδειγμάτων από τη διεθνή αγορά.

Τίτλοι μαθησιακών ενοτήτων

---

11. SWOT Analysis.
12. Μελέτες Περιπτώσεων.
  - 12.1 Κατάρτιση σχεδίου Marketing.
  - 12.2 Το κόστος του Marketing.
13. Ανακεφαλαίωση με πρακτικές εφαρμογές.

Τι είναι Marketing

Κάθε **ορισμός του μάρκετινγκ** αναδεικνύει διαφορετικές πτυχές του πεδίου και εστιάζει σε διαφορετικά στοιχεία της διαδικασίας μάρκετινγκ.

- Οι Kotler & Armstrong (2010) το ορίζουν ως τη διαδικασία **καθορισμού και ικανοποίησης των αναγκών των καταναλωτών** μέσω της **προσφοράς** των κατάλληλων **προϊόντων και υπηρεσιών** στη σωστή **τιμή**, τη σωστή **στιγμή** και με τα σωστά **κανάλια διανομής**.
- Οι Kotler & Keller (2015) αναφέρουν ότι το μάρκετινγκ είναι η επιστήμη και η τέχνη της **εύρεσης**, της **διασφάλισης** και της **διατήρησης των πελατών** μέσω της **δημιουργίας**, της **προσφοράς** και της αξιοποίησης των **προϊόντων και των υπηρεσιών** που παρέχουν **αξία για τους πελάτες**.

Τι είναι Marketing

- Η ένωση American Marketing Association (2017) ορίζει το μάρκετινγκ ως τη διαδικασία **σχεδιασμού** και εκτέλεσης των συνολικών **δραστηριοτήτων ανταλλαγής** που στοχεύουν στη **δημιουργία**, την **επικοινωνία** και την παράδοση **προϊόντων και υπηρεσιών** που προσφέρουν αξία στους πελάτες και την κοινωνία γενικότερα.
- Ο Drucker (1954) υποστηρίζει ότι στόχος του μάρκετινγκ είναι να γνωρίζει και να κατανοεί τον **πελάτη** τόσο καλά, ώστε το **προϊόν** ή η **υπηρεσία** να ταιριάζει σε αυτόν και να πωλείται μόνο του.
- Το Chartered Institute of Marketing (2021) αναφέρει πως το μάρκετινγκ είναι η διαδικασία διαχείρισης που ευθύνεται για την **αναγνώριση**, την **πρόβλεψη** και την **ικανοποίηση** των **απαιτήσεων του πελάτη με κερδοφορία**.

Η φύση του Marketing

Η φύση του μάρκετινγκ είναι πολύπλευρη και περιλαμβάνει πολλά στοιχεία. Κατά βάση, το μάρκετινγκ αφορά την ικανότητα ενός οργανισμού να **κατανοήσει**, να **εκτιμήσει** και να **ικανοποιήσει** τις **ανάγκες** και τις **επιθυμίες** των **πελατών** του, ενώ παράλληλα προσπαθεί να **επιτύχει** τους **στόχους** του **οργανισμού** σε σχέση με την **ανταγωνιστική αγορά**.

Η φύση του Marketing

Η φύση του μάρκετινγκ περιλαμβάνει τα εξής βασικά στοιχεία:

- **Κατανόηση της Αγοράς:** Το μάρκετινγκ απαιτεί την ανάλυση της αγοράς, των καταναλωτών, των ανταγωνιστών και των τάσεων της αγοράς.
- **Δημιουργία Αξίας:** Ο στόχος του μάρκετινγκ είναι η δημιουργία αξίας για τους πελάτες μέσω της παροχής προϊόντων ή υπηρεσιών που να ικανοποιούν τις ανάγκες τους.

Η φύση του Marketing

- **Διαχείριση Σχέσεων με τους Πελάτες:** Το μάρκετινγκ εστιάζει στη δημιουργία και διατήρηση θετικών σχέσεων με τους πελάτες, προσφέροντάς τους αξία και υποστήριξη.
- **Διαχείριση Προϊόντων και Υπηρεσιών:** Το μάρκετινγκ περιλαμβάνει την ανάπτυξη, την προώθηση και τη διαφήμιση προϊόντων και υπηρεσιών που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς.

Η διαδικασία διαχείρισης του Marketing

Η διαδικασία διαχείρισης του μάρκετινγκ αποτελεί έναν **συστηματικό** και **οργανωμένο** τρόπο προσέγγισης και εκτέλεσης των μάρκετινγκ δραστηριοτήτων μέσα σε μια επιχείρηση ή οργανισμό. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει τα εξής βασικά στάδια:

- 1. Ανάλυση και Έρευνα Αγοράς:** Η διαδικασία ξεκινά με την ανάλυση της αγοράς, την ανίχνευση των τάσεων, των αναγκών και των επιθυμιών των καταναλωτών.

Η διαδικασία διαχείρισης του Marketing

- 2. Καθορισμός των Στόχων:** Στη συνέχεια, καθορίζονται οι στόχοι του μάρκετινγκ, που μπορεί να περιλαμβάνουν την αύξηση των πωλήσεων, την ενίσχυση της επίγνωσης της εταιρικής εικόνας ή την επέκταση σε νέες αγορές.
- 3. Σχεδιασμός Στρατηγικής Μάρκετινγκ:** Βασιζόμενοι στους στόχους τους, οι επιχειρήσεις αναπτύσσουν μια στρατηγική μάρκετινγκ που περιλαμβάνει τον καθορισμό των προϊόντων και των υπηρεσιών, την τιμολόγηση, τη διανομή και την προώθηση.

Η διαδικασία διαχείρισης του Marketing

- 4. Εφαρμογή και Εκτέλεση:** Μετά τον σχεδιασμό, ακολουθεί η εφαρμογή των στρατηγικών μάρκετινγκ με στόχο την επίτευξη ορισμένων στόχων.
- 5. Αξιολόγηση και Επανεκτίμηση:** Τέλος, η διαδικασία διαχείρισης του μάρκετινγκ περιλαμβάνει την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και την επανεκτίμηση των στρατηγικών, με σκοπό τη συνεχή βελτίωση και προσαρμογή στις αλλαγές της αγοράς.

MARKETING MANAGEMENT

- 1 Ανάλυση & Έρευνα Αγοράς
- 2 Καθορισμός των Στόχων
- 3 Σχεδιασμός Στρατηγικής Μάρκετινγκ
- 4 Εφαρμογή & Εκτέλεση
- 5 Αξιολόγηση & Επανεκτίμηση

Συστήματα πληροφοριών αγοράς και έρευνα αγοράς

Τα **συστήματα πληροφοριών αγοράς** και η **έρευνα αγοράς** είναι δύο σημαντικά **εργαλεία του μάρκετινγκ** που βοηθούν τις επιχειρήσεις να λαμβάνουν πιο ενημερωμένες **αποφάσεις μάρκετινγκ** καθώς και να προσαρμοστούν στις **απαιτήσεις** και τις **αλλαγές της αγοράς** με πιο αποτελεσματικό τρόπο.

Συστήματα Πληροφοριών Αγοράς

Τα **Συστήματα Πληροφοριών Αγοράς** βοηθούν μια επιχείρηση να συγκεντρώνει, να αναλύει και να ερμηνεύει πληροφορίες σχετικά με την αγορά και τους καταναλωτές. Αυτές οι πληροφορίες μπορεί να περιλαμβάνουν **τάσεις αγοράς, συμπεριφορές καταναλωτών, ανάλυση ανταγωνισμού** κτλ.

Σκοπός των Συστημάτων Πληροφοριών είναι να υποστηρίξουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της επιχείρησης και να βοηθήσουν στην ανάπτυξη αποτελεσματικών στρατηγικών μάρκετινγκ.

Συστήματα Πληροφοριών Αγοράς

Τρία είναι τα βασικά στάδια ενός συστήματος πληροφοριών:

- **Είσοδος (Input):** Συλλογή πρωτογενών δεδομένων από την επιχείρηση ή το εξωτερικό περιβάλλον.
- **Επεξεργασία (Processing):** Μετατροπή των δεδομένων σε πιο κατανοητή μορφή.
- **Έξοδος (Output):** Μεταφορά επεξεργασμένων πληροφοριών σε ανθρώπους ή σε δραστηριότητες που θα χρησιμοποιηθούν.

Στα πληροφοριακά συστήματα, υπάρχει ανάγκη για **ανατροφοδότηση (feedback)**, η οποία αντιπροσωπεύει την επιστροφή πληροφοριών στα αντίστοιχα τμήματα της επιχείρησης προκειμένου να τα βοηθήσει να αξιολογήσουν ή να διορθώσουν τη φάση της εισόδου (Laudon & Laudon, 2016).

Συστήματα Πληροφοριών Αγοράς

Σύμφωνα με τους marketing managers οι επιχειρήσεις μπορούν να αποκτήσουν τις απαραίτητες πληροφορίες μέσω των **Συστημάτων Διαχείρισης Πληροφοριών (M.I.S.)** τα οποία έχουν τα εξής βασικά χαρακτηριστικά:

- **Στόχος:** Τα MIS στοχεύουν στη συλλογή, επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων για να υποστηρίξουν τη διαχείριση σε όλα τα επίπεδα ενός οργανισμού.
- **Αποφάσεις:** Παρέχουν πληροφορίες και αναφορές που βοηθούν τη διοίκηση να λαμβάνει καλύτερες αποφάσεις.

Συστήματα Πληροφοριών Αγοράς

- **Διαδικασίες:** Υποστηρίζουν τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, την ανάπτυξη στρατηγικών, τον έλεγχο της απόδοσης και τη γενική λειτουργία του οργανισμού.
- **Επίπεδα:** Εφαρμόζονται σε όλα τα επίπεδα διοίκησης, από την ανώτερη διοίκηση έως τα επίπεδα εκτέλεσης.
- **Στοιχεία:** Συνήθως περιλαμβάνουν στοιχεία όπως αναφορές πωλήσεων, αποθέματα, οικονομικά δεδομένα και άλλες πληροφορίες που είναι σημαντικές για τη διοίκηση.
- **Αυτοματοποίηση:** Συχνά χρησιμοποιούνται προηγμένες τεχνολογίες πληροφορικής για την αυτοματοποίηση της διαχείρισης πληροφοριών και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας μιας επιχείρησης.

Συστήματα Διαχείρισης Πληροφοριών (M.I.S.)

Έρευνα αγοράς

Η έρευνα αγοράς είναι ένα εργαλείο που χρησιμοποιείται για τη **συλλογή**, **ανάλυση** και **ερμηνεία δεδομένων** που αφορούν τους καταναλωτές, τα προϊόντα και τις αγορές.

Αποτελεί μια σημαντική διαδικασία για τις επιχειρήσεις και τις βοηθά να **κατανοήσουν** τις **ανάγκες** και τις **προτιμήσεις** των καταναλωτών, να **αξιολογήσουν** την αποτελεσματικότητα των μάρκετινγκ ενεργειών τους και να **λάβουν στρατηγικές αποφάσεις** βασισμένες στα δεδομένα που συλλέγονται.

Έρευνα αγοράς

Κάποια βασικά χαρακτηριστικά ως προς την έρευνα αγοράς είναι τα εξής:

- **Στόχος:** Συλλογή και ανάλυση πληροφοριών που αφορούν την αγορά, τους καταναλωτές, τους ανταγωνιστές και άλλους παράγοντες που επηρεάζουν τις επιχειρηματικές αποφάσεις.
- **Μέθοδοι:** Χρησιμοποιεί διάφορες μεθόδους για τη συλλογή δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων συνεντεύξεων, έρευνας μέσω διαδικτύου, παρατήρησης και ανάλυσης αγοράς (συνεντεύξεις σε καταναλωτές, γευσιγνωσίες, εκθέσεις, κλαδικές συνεργασίες, βάσεις δεδομένων κ.α.).

Έρευνα αγοράς

- **Εφαρμογές:** Η έρευνα αγοράς χρησιμοποιείται για να υποστηρίξει αποφάσεις σχετικά με το μάρκετινγκ, τη διαφήμιση, την ανάπτυξη προϊόντων, τον σχεδιασμό τιμών και άλλες στρατηγικές επιχειρήσεων.
- **Οφέλη:** Η έρευνα αγοράς παρέχει στις επιχειρήσεις σημαντικές πληροφορίες για να κατανοήσουν τις ανάγκες και τις προτιμήσεις των καταναλωτών, να αντιληφθούν τις τάσεις της αγοράς και να αξιολογήσουν τους ανταγωνιστές τους.
- **Διαδικασία:** Η διαδικασία της έρευνας αγοράς περιλαμβάνει την οριοθέτηση των ερευνητικών ερωτημάτων, τη σχεδίαση της μεθοδολογίας, τη συλλογή και ανάλυση των δεδομένων και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων.